

ถอดรหัส นักวิจัย

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

อาจารย์ ดร.ภูสิต ปุกมณี

คณะวิทยาศาสตร์

1 ความเป็นมาของการมาทำงาน ในมหาวิทยาลัยแม่โจ้

เริ่มตั้งแต่สมัยเรียนตอนปริญญาตรีที่คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ตั้งเป้าหมายในชีวิตไว้ว่า อยากรับเป็นอาจารย์ในมหาวิทยาลัย จนเมื่อเรียนจบปริญญาโท ที่คณะเดียวกัน ได้มีโอกาสทำงานที่คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อหาประสบการณ์ระยะหนึ่ง ก่อนที่จะเรียนต่อปริญญาเอก ในช่วงที่ใกล้จบ ทางมหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่เพิ่งจัดตั้งคณะวิทยาศาสตร์ ได้ไม่นาน และยังต้องการบุคลากรด้านต่างๆ อยู่อีกมาก จึงตัดสินใจมาสมัครเป็นอาจารย์ที่ภาควิชาเคมี และ ได้รับโอกาสที่ดีจากแม่โจ้ รับเข้าบรรจุเป็นอาจารย์ประจำ ภาควิชาเคมี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 โดยเริ่มทำงานควบคู่ ไปกับการเรียนปริญญาเอกปีสุดท้ายครับ

สิ่งสำคัญที่มีส่วนในการตัดสินใจมาทำงานที่แม่โจ้ ก็คือ ครอบครัวครับ เนื่องจากภรรยาของผมทำงานอยู่แล้ว ที่สำนักวิจัย ทำให้คิดว่าการทำงานในองค์กรเดียวกัน ถึงแม้จะอยู่คนละหน่วยงาน แต่ก็น่าจะเป็นสิ่งที่ช่วย สนับสนุนให้ทั้งชีวิตการทำงานและชีวิตครอบครัวดำเนิน ไปได้พร้อมๆ กันเป็นอย่างดีครับ

ทุกวันนี้ก็ตั้งใจและภูมิใจที่ได้ตัดสินใจมาทำงาน ที่แม่โจ้ครับ เพราะนอกจากได้ใช้ความรู้ในการสอน นักศึกษาตามความตั้งใจไว้แต่ต้นแล้ว ยังได้รับโอกาสที่ดี อีกมากมายในการพัฒนาความรู้ความสามารถของตัวเอง ในทุกๆ ด้าน โดยเฉพาะในเรื่องของการทำงานร่วมกับ กับผู้ร่วมงานทุกๆ ระดับ ทุกๆ คน ทั้งในหน่วยงานเดียวกัน และต่างหน่วยงานกันทั้งในและนอกแม่โจ้ครับ

2 แรงบันดาลใจในการทำงานอย่างมีความสุข

หลักการการทำงานอย่างมีความสุข

อย่างที่ผมได้พูดไปแล้วว่าชีวิตคนเราโดยส่วนใหญ่ก็มี 2 ส่วนหลักๆ คือ ชีวิตการทำงานและชีวิตครอบครัว ซึ่งสำหรับผมแล้วก็รับผิดชอบในทั้ง 2 ส่วนให้สมดุลกันมากที่สุด สำหรับการงานแล้วการที่ทำงานให้มีความสุขได้มันต้องเริ่มจากข้างในตัวเราก่อนครับ ใจของเราครับผมว่าสำคัญมาก ถ้าเรามีใจที่มีความสุขที่จะทำงานแล้ว ไม่ว่าจะต้องเจอกับปัญหาหรืออุปสรรคยากแค่ไหนเราก็จะสามารถผ่านพ้นไปได้ด้วยดีครับ

ในบางโอกาสที่ผมมีส่วนร่วมในการพิจารณารับอาจารย์/บุคลากร ของคณะวิทยาศาสตร์ก็เหมือนเป็นการให้ผู้อื่นได้รับโอกาสที่ดีเหมือนที่ผมเคยได้รับมา หรือเห็นว่านักศึกษาที่เราได้สอนได้มีโอกาสศึกษาในระดับที่สูงขึ้น หรือได้ทำงานตามหน่วยงานต่างๆ มีชีวิตในอนาคตที่ดีเท่านี้ผมก็ถือว่ามีความสุขมากแล้วครับ

วิธีแก้ไข้ปัญหา และอุปสรรคในการทำงาน

การทำงานใดๆ ก็ตามผมคิดว่ามันก็มีวิถีทางของมัน ถ้าเรามองว่ามันเป็นปัญหามันก็คือปัญหาอยู่เรื่อยไป ถ้าทำงานแล้วเกิดติดขัดถ้าแก้ไขได้ด้วยตัวเองผมก็ไม่คิดว่ามันเป็นปัญหาอะไร แต่ถ้าต้องเกี่ยวข้องกับหลายๆ ปัจจัยก็จะปรึกษากับผู้ร่วมงานครับ ตั้งแต่ในภาควิชาด้วยกัน ไล่เรียงไปถึงหัวหน้าภาค (ในสมัยที่ยังมีตำแหน่งนี้อยู่) ไปจนถึงรองคณบดีฝ่ายต่างๆ ไปจนถึงคณบดีเลยครับ ซึ่งก็ได้รับความเมตตาจากผู้ใหญ่ทุกท่านที่ได้ชี้แนะแนวทางต่างๆ ให้เป็นอย่างดีจนถึงทุกวันนี้ครับ

62 กอดรหัสนักวิจัย

3 เป้าหมายสูงสุดของความสำเร้ง

ต้องเรียนกันตามตรงเลยว่าไม่ได้วางแผนชีวิตการทำงานในอนาคตว่าจะต้องไปถึงระดับไหน แต่ผมจะตั้งเป้าหมายความสำเร็จให้กับงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันมากกว่า อย่างในตอนนั้นผมเพิ่งเข้ามาทำงานในตำแหน่งรองคณบดีของคณะวิทยาศาสตร์ ซึ่งมีภาระงานมากมายที่ต้องเรียนรู้และรับผิดชอบ ซึ่งผมก็จะพยายามทำงานทุกอย่างให้สำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ให้ดีที่สุดครับ

4 ปัจจัยที่ทำให้การทำงานประสบความสำเร็จ

สำหรับผมแล้วการทำงานที่จะประสบความสำเร็จได้มีหลายปัจจัยด้วยกันครับ ปัจจัยแรกสำหรับผม คือ การศึกษาแนวคิดการทำงานของผู้บังคับบัญชาทุกระดับครับ เพราะช่วยให้เรามีแนวคิดในด้านต่างๆ ที่หลากหลายและกว้างขึ้น ซึ่งผมนำมาปรับใช้กับการทำงานของผมได้เป็นอย่างดีครับ อีกปัจจัยที่สำคัญไม่แพ้กัน คือ เพื่อนร่วมงานทุกๆ ท่าน ผมไม่สามารถทำงานสำเร็จคนเดียวได้ แต่ถ้าเราสามารถทำงานด้วยกันเป็นทีมได้ งานทุกอย่างก็จะประสบความสำเร็จได้ครับ ซึ่งที่ผ่านมาก็ถือว่าโชคดีมากครับที่ได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากทุกๆ ฝ่ายครับ

ปัจจัยสุดท้ายสำหรับผมที่จะทำให้งานประสบความสำเร็จได้ คือ ครอบครัวครับ ผมกับภรรยา ก็จะให้กำลังใจและสนับสนุนกันในเรื่องต่างๆ อยู่ตลอดครับ ถ้าเราช่วยกันดูแลครอบครัวให้ทุกคนในครอบครัวมีความสุขตัวผมก็มีความสุขไปด้วย ทำให้มีพลังที่จะทำงานให้ประสบความสำเร็จได้ครับ

5 งานวิจัยที่ประสบความสำเร็จ และได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ต่อหน่วยงานหรือสังคม

ตั้งแต่เริ่มเข้ามาทำงานที่แม่โจ้ ผมก็ได้รับโอกาสจากอาจารย์หลายๆ ท่านให้เข้าร่วมทำงานในโครงการวิจัย ซึ่งเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ในการทำวิจัยในโอกาสต่อๆ มา ซึ่งผมต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงครับ สำหรับผมแล้วประทับใจในงานวิจัยทุกชิ้นที่ได้ทำครับ เพราะว่างานทุกชิ้นที่ผมคิดทำขึ้นมา ก็เพื่อตอบโจทย์ปัญหาต่างๆ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการเกษตร และยังมีสนับสนุนให้งานวิจัยเรื่องต่างๆ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น แต่ก็ยังนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่จะนำไปประยุกต์ใช้ในงานวิจัยต่อไปครับ

งานวิจัยที่ผมทำยังมีมีส่วนได้ช่วยนักศึกษาในหลักสูตรทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท เพราะนักศึกษาสามารถเข้ามาทำงานเพื่อเป็นปัญหาพิเศษหรือวิทยานิพนธ์ รวมทั้งได้ฝึกปฏิบัติการทำวิจัยเพื่อที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตการศึกษาในระดับที่สูงขึ้นและการทำงานต่อไปในอนาคตครับ

6 ทิศทางในอนาคตของ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่คาดหวัง

ถ้าพูดถึงแม่โจ้คนทั่วไปก็ต้องนึกถึงการเกษตร ดังนั้นผมว่านี่เป็นจุดเด่นของแม่โจ้ครับ ที่ไม่ว่ามหาวิทยาลัยมีแนวโน้มนโยบายไปในทิศทางใด ถ้าเรายึดมั่นในการพัฒนาทางการเกษตรที่เรามีทั้งบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในหลายๆ แขนง และสถานที่ที่มีศักยภาพ โดยสามารถนำเอาความรู้ด้านอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นทางวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ หรือสังคมศาสตร์ มาบูรณาการร่วมกัน ผมว่าผลลัพธ์ของการพัฒนาในแนวทางนี้จะเป็ประโยชน์อย่างมากที่จะสนับสนุนหรือช่วยเหลือเกษตรกรหรือชุมชนได้อย่างมากครับ

7 ข้อแนะนำและการช่วยเหลือ อาจารย์รุ่นน้องในมหาวิทยาลัย

สิ่งที่ผมอยากแนะนำให้กับรุ่นน้องก็คือ ต้องมีใจ และมีความอดทนให้กับงานที่เราทำครับ การทำงานทุกอย่างกว่าที่เราจะประสบความสำเร็จได้ เราก็จะต้องเจอกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ไม่มากก็น้อย แต่ถ้าเรามีใจและความอดทนให้กับงานที่ทำ ที่สำคัญสามารถทำงานร่วมกันเป็นทีม มีการปรึกษาปัญหาและระดมความคิดร่วมกันก็จะทำให้งานประสบความสำเร็จได้ครับ สำหรับรุ่นน้องในฐานะที่เข้ามาเป็นอาจารย์หรือบุคลากรใหม่ อาจคิดว่าได้รับมอบหมายหน้าที่ให้ทำมากเกินไป ขอให้คิดว่านั้นคือโอกาสที่ดีที่เราจะได้แสดงศักยภาพในการทำงานให้เห็นครับ และยังเป็นกรเพิ่มประสบการณ์ในการทำงานยิ่งๆ ขึ้นไปครับ อีกเรื่องหนึ่งที่ผมอยากจะแนะนำจากประสบการณ์ทำงานของตัวเองก็คือ บางครั้งเราคิดว่าการทำงานยิ่งรวดเร็วยิ่งดี แต่ผมพบว่าบางครั้งถ้าเราทำรวดเร็วเกินไปก็ทำให้เกิดความผิดพลาดได้ ดังนั้นขอให้มีความละเอียด รอบคอบ แม่นยำในงานที่เราทำให้มากที่สุดครับ

ในเรื่องของการช่วยเหลือแล้ว ถ้าน้องๆ เห็นว่าผมอยู่ในฐานะที่มีประสบการณ์ในการทำงานมาก่อน ก็สามารถมาปรึกษาหรือแชร์ความคิดกันในเรื่องต่างๆ ได้ ผมยินดีเสมอครับ

8 ในทศวรรษหน้าหากเป็น ผู้บริหารจะวางแผนพัฒนา มหาวิทยาลัยอย่างไร

สิ่งสำคัญที่ทำให้หน่วยงานพัฒนาไปได้ คือ บุคลากรครับ ไม่ว่าบุคลากรนั้นจะอยู่ในตำแหน่งไหนก็มีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนหน่วยงานให้พัฒนาไปข้างหน้าครับ ถ้าเราสามารถวางคนให้ถูกกับงาน และให้บุคลากรได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตัวเองอยู่เสมอ และมีภาระงานที่เหมาะสมเพื่อให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนมีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาหน่วยงานในทุกๆ ด้านครับ

สำหรับการพัฒนาสถานที่แล้ว สิ่งสำคัญที่เกี่ยวข้องด้วยก็คือ งบประมาณในการสนับสนุนครับ ส่วนใหญ่แล้วหลักสูตรต่างๆ ในคณะวิทยาศาสตร์จะต้องมีห้องปฏิบัติการและเครื่องมือต่างๆ สำหรับนักศึกษาได้ฝึกปฏิบัติจริง ซึ่งควรพัฒนาและปรับปรุงห้องปฏิบัติการและเครื่องมือเดิมที่มีอยู่ให้ใช้งานได้เต็มประสิทธิภาพ และควรมีแผนพิจารณาเพิ่มทั้งห้องปฏิบัติการและเครื่องมือที่จำเป็นในหลักสูตรที่ยังไม่มีให้ครบทุกหลักสูตรครับ แต่ทั้งนี้ก็ต้องขึ้นอยู่กับงบประมาณด้วยครับ และถึงแม้ว่าต่อไปผมไม่ได้เป็นผู้บริหารแล้วก็ตาม แต่ผมจะยังคงสนับสนุนและร่วมมือในแผนพัฒนาของผู้บริหารต่อไปครับ

9 แนวคิดในการนำปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ กับการดำเนินชีวิตและการทำงาน

ครอบครัวของผมเป็นครอบครัวเล็กๆ ที่ผมกับภรรยาพยายามนำปรัชญาของในหลวงมาสู่ครอบครัวของเรา เริ่มจากเราตั้งชื่อลูกสาวคนเล็กของเราว่า “พอเพียง” ครับ ทุกครั้งที่เรียกชื่อลูกก็ทำให้เราไม่ลืมความพอเพียงในการใช้ชีวิตและการทำสิ่งต่างๆ อย่างที่ในหลวงทรงสอนพวกเรา อยู่เสมอครับ แต่ผมก็ยอมรับนะครับว่าเราก็ยังทำได้ไม่ทั้งหมดในทุกๆ เรื่อง แต่ก็พยายามต่อไป รวมทั้งสอนและเป็นตัวอย่างให้กับลูกสาวทั้ง 2 คนของเราด้วยครับ

ในเรื่องของการทำงานแล้ว หลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงผมก็นำมาใช้กับทุกๆ เรื่องเลยครับ เพราะมันคือ ความพอดีที่ลงตัวที่สุดครับในความคิดของผม คือ ให้คนพอดีกับงาน พัฒนาสถานที่ให้พอดีกับเงิน และใช้เงินให้พอดีกับงานครับ พวกเราทุกคนโชคดีครับที่ได้ทำงานที่แม่โจ้ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการที่ถือว่าได้ทำงานเพื่อในหลวงของพวกเรา เมื่อใดที่รู้สึกท้อขอให้นึกถึงพระองค์ท่านนะครับ

สุดท้ายนี้ผมอยากฝากข้อคิดในเรื่องการทำงานและการใช้ชีวิตก็คือ ความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของครับ การเป็นเจ้าของไม่ใช่หมายถึงการนำมารอบครองเป็นของเราเองนะครับ แต่เป็นความรู้สึกที่ถ้าเรามีแล้วไม่ว่าเราจะทำอะไรเราจะทำด้วยใจอย่างเต็มที่เหมือนกับสิ่งๆ นั้นเป็นของๆ เราเองครับ และอีกข้อคิดหนึ่งก็คือ อย่าคิดว่าเราได้อะไรจากแม่โจ้ครับ แต่ให้คิดว่าเราได้ให้อะไรกับแม่โจ้แล้วหรือยัง ขอให้มีความสุขในการทำงานทุกท่านครับ

